

dette, at Valgbarhedsparagraffen er eller vil blive formuleret saaledes i Overensstemmelse med Flertallets Indstilling, hilses fra den Side som et værdifuldt Middel til det modsatte af, hvad vi skulde arbejde hen til, Folkekirken's Befæstelse og Bestyrkelse, nemlig til dens Opløsning, saaledes at Kirken og Staten kunne skilles ad.

Rambusch: Det er et Udtryk af den højtærede Kultusminister, som foranlediger mig til at gøre en lille Indvending. Det var den Betydning, den højtærede Minister vilde tillægge eller, rettere sagt, vilde nægte en af Kirken valgt Forsamling, naar Ministeren ikke havde nogen Forpligtelse til at indkalde den til visse bestemte Tider og med visse bestemte Mellemrum. En saadan Forsamling synes Ministeren ikke at tillægge nogen som helst Værdi. Jeg siger lige det stik modsatte. Jeg har en saa afgørende Overbevisning om, at den Omstændighed, at der fra hele Folkekirken's Side, fra de forskellige Lag i den, fra de forskellige Grupper og de forskellige Klasser i den er udpeget de Mænd, der afgørende maa betragtes som Mænd, der ere i Stand til at repræsentere de forskellige Anskuelser, Fællesskabet i den danske Folkekirke, maa tillægges en ganske overordentlig stor Betydning. Og det gør jeg ikke særlig paa Grund af det Indtryk, jeg har faaet, men støttet paa de Kendsgerninger, man ser paa mange andre Omraader, idet man ser, hvorledes Organisationer og Forsamlinger, der ikke have noget som helst officielt Mandat, ikke have andet Mandat end det, der fremkommer af deres Sagkundskab paa de forskellige Omraader og deres dem iboende Værdi, dog formaa at øve Indflydelse, hvorledes man spørger dem om Raad, selv hvor der ikke er nogen som helst lovmæssig Forpligtelse dertil. Jeg synes, at det peger paa, at lignende Forsamlinger af kirkeligt sindede Folk ogsaa ville have stor moralsk Betydning, enten man saa er forpligtet til at indkalde dem eller ikke. Naar saa de vanskelige Forhold indtraadte, som der er sigtet til, hvor det er af største Vigtighed at høre selve Kirkens Mening, vil den Omstændighed, at en saadan Forsamling eksisterer, at saadanne Mænd ere udpegede, have den allerstørste Betydning og maa ske være frelsende under saadanne Forhold. Det var den Omstændighed, at en saadan Forsamling var til Stede i et Kompromisforslag, vi forrige Gang havde fremme, der bevirkede, at jeg kunde stemme

for det, og at det Forslag i det hele taget fik Flertal i dette Ting, og den Omstændighed, at nu enhver saadan Forsamling er bortskaaren fra det foreliggende Lovforslag, bevirker, at jeg med stor Beklagelse ikke kan stemme for dette Forslag sammen med Flertallet, men maa stemme derimod.

Trier: Jeg havde ikke tænkt at indlade mig i Forhandling om denne Sag, men kun at afgive min Stemme, men da der fra et æret Medlem (Holstein-Holsteinborg) er rettet en bestemt Henvendelse til mig, hvis Kærne var en Misbilligelse af, at jeg overhovedet deltog i denne Sags Behandling her, kan jeg ikke andet end tilbagevise denne Misbilligelse. Jeg kan ikke andet end sige, som jeg allerede ved en tidligere Behandling af Sagen har udtalt, at efter at have overvejet Sagen fra alle de Sider, det forekommer mig naturligt at overveje en saadan Sag fra, er jeg kommen til det Resultat, at der er ingen Art Sag, som noget Medlem af Rigsdagen er forpligtet, knap en Gang berettiget, til at undlade at skaffe sig en Overbevisning om for saa at handle her i Rigsdagen i Kraft af denne Overbevisning. Det ærede Medlem, jeg i dette Øjeblik taler til, pegede selv paa saadanne Udgangspunkter, der ville gøre det ganske naturligt, at ingen unddrager sig disse Forpligtelser. Han henviste til, at denne Sag ogsaa efter hans Mening har en politisk Betydning, det vil sige en Betydning, der strækker sig udover det i snævrere Forstand kirkelige, udstrækker sig over det hele Land og det hele Folk. Men vi sidde her i Rigsdagen netop for at bidrage vort til, at den samlede Udvikling i Folket gaar sin rette Vej, og hver af os har netop i Kraft af sin Overbevisning at gøre, hvad han kan, for at holde Udviklingen indenfor de rette Linier. Og naar det nu er saa, at det, der sker kirkeligt, ogsaa forgrener sig i sine Virkninger ud over det borgerlige Samfund, er det ganske naturligt, at selv de, der staa udenfor Folkekirken, danne sig en Mening om, hvad der efter deres Overbevisning vil gavne Folket bedst, og stemme i den Retning; derfor afviser jeg den Misbilligelse, der laa i det ærede Medlems Ord; og hævder den ganske naturlige Ret og Pligt til ogsaa paa et Punkt som dette at deltage i Afgørelsen.

Estrup: Jeg ønsker ikke at udtale mig om selve de foreliggende Spørgsmaal med Hen-